خبر

شب غزل اجتماعی معاصر در خانه اندیشمندان

به مناسبت انتشار کتاب «غزل اجتماعی معاصر»، اثر مهدی مظفری ساوجی که از سوی انتشارات دیدآور منتشر شده، مجله بخارا با همکاری خانه اندیشمندان علوم انسانی، در ساعت پنج بعدازظهر یکشنبه، ۷ اسفند جلسه سخنرانی و رونمایی از این کتاب را برگزار خواهد کرد.

مظفری ساوجی در جلد نخست ضمن هفت مقاله به بررسی و تحلیل غزل در ادبیات فارسی، با تمرکز بر تبارشناسی اجتماعی این قالب پرداخته است. مولف در ادامه، گزیده غزل اجتماعی معاصر را از انقلاب مشروطه (۱۲۸۵) تا سال ۱۴۰۰، در چهار مجلد ارائه کرده و در پایان، مرجع‌شناخت و نمایه اشخاص آمده است. اثر مزبور بعد از انتشار و تجدید چاپ‌های متعدد، مورد توجه بسیاری از اهالی قلم و هنر قرار گرفت و صاحب‌نظرانی نظیر منوچهر آتشی، بهاءالدین خرمشاهی، مرتضی کاخی، اسماعیل خویی، مفتون امینی، محمدعلی بهمنی، محمدعلی علومی، فاضل نظری، مسعود کیمیایی، اسدا... امرایی، حسین جنتی، ایرج زبردست، منصور اوجی، علی‌رضا بدیع، عبدالحمید ضیایی، سعید بیابانکی و... به معرفی و تحلیل آن پرداختند که فرازهایی از آن اظهارنظرها، در موخره چاپ اخیر آمده است.

این نشست در خیابان نجات‌اللهی (ویلا)، چهارراه ورشو، خانه اندیشمندان علوم انسانی، تالار فردوسی برگزار می‌شود.

برش

با احترام فراوان

به جز معدود فیلم‌هایی که با هر متر و معیار و سلیقه‌ای می‌توانند جزو اولویت‌های اکران در نوروز و نوبت‌های بعدی نمایش فیلم در سال ۱۴۰۲ باشند، خدا شاهد است که باقی گزینه‌های پیشنهادی با ارفاق و اما و اگر مطرح شده اما درباره این چند فیلم حتی با خوشبینی فراوان و دیدن چشم‌بسته نیمه پر لیوان هم راه به جایی نبردیم. برای همین با احترام تام و تمام به سازندگان و عوامل این آثار و اشاره به ارزش‌های مضمونی و محتوایی، این فیلم‌ها از جذابیت‌های فروش گیشه تهی بوده یا دست‌کم آن طور که باید توان جذب مخاطبان گسترده و پرتعداد را ندارند. «گل‌های باوارده» به کارگردانی مهرداد خوشبخت و به تهیه‌کنندگی سعید سعدی، بیشتر روی وجوه علمی و فنی فضای پالایشگاه نفت متمرکز می‌شود، ضمن این‌که ویترین بازیگران هم با وجود توان بازیگری آنها گیشه‌پسند نیست. «وابل» به کارگردانی تورج اصلانی و تهیه‌کنندگی سپهر سیفی، با وجود حضور نوید پورفرج، قصه ملتهبش را به شکل مناسبی روایت نمی‌کند و پایه غافلگیری‌های داستان، تکیه‌گاه سستی دارد. «هفت بهار نارنج» به کارگردانی فرشاد گل‌سفیدی و تهیه‌کنندگی محمد کمالی‌پور فقط روی کاکل علی نصیریان - برنده سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد جشنواره فجر- می‌چرخد اما قصه و روایت فقط محدود و منحصر به تیماری عاشقانه است و موقعیت و چرخش تازه‌ای در قصه پدید نمی‌آید. تنها امتیاز «هوک» به کارگردانی حسین ریگی و تهیه‌کنندگی علی آشتیانی‌پور، به توجه به بحث اقلیمی سیستان و بلوچستان محدود می‌شود و قصه انسانی فیلم روایت جذابی ندارد و بازی بازیگران و لهجه‌های ناموفق آنها لطمه جبران‌ناپذیری به فیلم زده است. «آنها مرا دوست داشتند» به کارگردانی و تهیه‌کنندگی محمدرضا رحمانی، بحث اعتیاد و قاچاق نوزادان را به عنوان معضلاتی اجتماعی در قالب قصه و روایت کم‌جانی مطرح می‌کند و ترکیب و بازی بازیگران هم راه به جایی نمی‌برد. «کاپیتان» به کارگردانی محمد حمزه‌ای و تهیه‌کنندگی سیدصابر امامی هم قصه انسانی‌اش درباره کودکان بیمار را بدون ظرافت و جذابیت خاصی روایت می‌کند، قطعا اگر همه فیلم آن شور و نشاط و نمک لحظات حضور آن پسرک جنوبی را داشت، کاپیتان فیلم خوش‌رنگ و لعابی از آب درمی‌آمد و می‌شد روی آن به عنوان اولویت اکران حساب باز کرد. «های‌پاور» به کارگردانی هادی محمدپور و تهیه‌کنندگی مهدی عظیمی‌میرآبادی، روایت جذابی درباره شهید منصور ستاری ندارد و با وجود نیت خوب سازندگان، همه چیز در سطح باقی نمی‌ماند. «پرونده باز است» به کارگردانی کیومرث پوراحمد و تهیه‌کنندگی علی قائم‌مقامی حتی پیش از مواجهه هم امیدوارکننده نبود، بس که فیلم‌های سال‌های اخیر فیلمساز دوستداران قدیمی‌اش را سرخورده کرده بود. پرونده باز است به عنوان فیلمی جنایی، تبدیل به کمدی ناخواسته‌ای شده که نمی‌توان اکران خوبی را برای آن متصور بود. «آه سرد» به کارگردانی ناهید عزیزی‌صدیق و تهیه‌کنندگی سیدرضا محقق به دلیل فضا و قصه خاصش و ترکیب بازیگران نام‌آشنا یا کمتر شناخته‌شده چندان به کار اکران گسترده و خاصه اکران نوروزی نمی‌آید و بیشتر مناسب اکران در گروه هنر و تجربه است. «استاد» به کارگردانی سیدعماد حسینی و تهیه‌کنندگی بهروز افخمی هم زمان نمایش در چهل و یکمین جشنواره با وجود شروع خوب قصه، در ادامه حرفی برای گفتن نداشت و نتوانست حق مطلب را درباره موضوعش (تعرض و آزار جنسی) ادا کند. بازی محمدحسن معجونی هم فقط در اوایل فیلم جلوه دارد و مثل خود فیلم در ادامه داستان از جذابیت دور می‌شود. با چنین روایت کم‌جان و کم‌اثری، پیشنهاد استاد به عنوان اولویت اکران ۱۴۰۲ نقض غرض است.

رضا بهبودی و قصه غریب و عاشقانه جاری در فیلم، جنگل پرتقال خودی نشان می‌دهد و به تجربه دلپذیری برای تماشا تبدیل می‌شود. هرچند جهان خاص و کنترل شده فیلم چندان به فضای مورد نظر مخاطبان عام سینما و غلظت احساسات نزدیک نمی‌شود که معمولا جزو معیارهای فروش در گیشه است. جنگل پرتقال از پایه و در آغاز بنا، راهش را از سینمای بدنه و گیشه جدا و در هوای دیگری تنفس می‌کند، بنابراین توقعی هم برای اکران ویژه به خصوص اکران نوروزی ندارد و ما هم نداریم، اما از آن فیلم‌کالت‌هایی است که مخاطب خاص و شیفته خود را در هر دوره‌ای از اکران پیدا می‌کند. در این میان اشاره به ارزش کار صدرعاملی هم ضروری است که در حمایت از استعدادهای جوان فیلمسازی، راه درست و ارزشمندی را در پیش گرفته و بعد از تهیه‌کنندگی فیلم اول سینمایی محمد کارت، «شنای پروانه» حالا در فضایی بسیار متفاوت، تهیه‌کننده فیلمی مثل جنگل پرتقال شده است. «چرا گریه نمی‌کنی؟» هم مثل جنگل پرتقال از فیلم‌های خاص و دوست‌داشتنی چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر بود و علیرضا معتمدی به عنوان نویسنده و کارگردان موفق به خلق جهانی یگانه و منحصربه‌فرد می‌شود و پوچی و ناامیدی انسان معاصر در جامعه مدرن را با روایتی بانمک پیش می‌برد و بدون این‌که لحظه‌ای مخاطب را از دست بدهد، او را تا پایان با خود به عنوان کاراکتر اصلی و قصه همراه می‌کند و موقعیت‌های دلپذیر و به اندازه‌ای می‌سازد. حضور فیلمی مثل چرا گریه نمی‌کنی؟ یا جنگل پرتقال در میان فیلم‌های اکران نوروزی که معمولا جنبه‌های گیشه‌ای و عامه‌پسندشان می‌چربد، می‌تواند پیشنهاد خوبی برای ایجاد یک تنفس و حال و هوایی متفاوت باشد و این‌که برنامه‌ریزان اکران، حتی در این نوبت طلایی و در آغاز سال، مخاطب متفاوت و نیازهای او را هم ببینند و قدر سینمایی از جنس دیگر را هم بدانند. البته چرا گریه نمی‌کنی؟ فارغ از این جهان خاص و متفاوت و ناشناخته بودن بازیگر اصلی و نویسنده و کارگردان در میان مخاطبان عام، فیلم بازیگران نام‌آشنایی دارد که حتما به کار جذب تماشاگر می‌آید: هانیه توسلی، علی مصفا، فرشته حسینی، امیرحسین فتحی و مانی حقیقی که حضورشان در نقش‌هایی به اندازه و موقعیت‌هایی بانمک می‌تواند باعث خنده و حال خوب تماشاگر شود. چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر، به شکل عجیب و غریبی با کمدی بیگانه بود و نشانی از خنده و شادی نداشت، در این میان به جز انیمیشن بچه‌زرنگ که لحظات خنده‌دار هم دارد، چرا گریه نمی‌کنی؟ موفق شد در بستر روایت ذاتا تلخش، موقعیت‌ها و لحظات کمدی و خنده‌دار درستی خلق کند و بازخورد مخاطبان هم در جشنواره نشان داد که فیلمساز در این زمینه موفق عمل کرده است. همین پیشینه دریافت خنده و ایجاد حال خوب در مخاطب، می‌تواند شانس چرا گریه نمی‌کنی؟ به تهیه‌کنندگی سیدرضا محقق را برای اکران در زمان مناسب -از جمله در نوروز- بالا ببرد.

«در آغوش درخت» به کارگردانی بابک خواجه‌پاشا و تهیه‌کنندگی محمدرضا مصباح، هم در ویترین چیزی برای قرارگرفتن در اولویت اکران نوروزی ندارد اما موفقیت فیلم در جشنواره فیلم فجر که با دریافت جوایزی چون سیمرغ بهترین فیلمنامه هم همراه بود، کفه ترازو را به نفع توجه در این زمینه سنگین می‌کند و نشان می‌دهد نویسنده و کارگردانی که قصه گفتن بلد است، شایستگی این شانس و توجه را دارد، حتی اگر بازیگران خوب فیلم، مارال بنی‌آدم، جواد قامتی و روحا... زمانی، ستاره سینما نباشند و خواجه‌پاشا اولین فیلم سینمایی‌اش را ساخته باشد. «سرهنگ ثریا» هم در نگاه اول تنها حضور ژاله صامتی را در نقش اصلی فیلم دارد و توجه دیگری متوجه اثر در اکران نخواهد بود اما اطلاع از پیشینه موفق لیلی عاج، نویسنده و کارگردان فیلم در تئاتر و داستان مبتنی بر واقعیت اثر که نگاهی به تلاش مادران و خانواده‌های فریب‌خوردگان سازمان مجاهدین خلق دارد، می‌تواند بخت توجه به سرهنگ ثریا را برای اکران در زمان مناسب- نه شاید اکران نوروزی- بالا ببرد. «روایت ناتمام سیما» به کارگردانی علیرضا صمدی هم می‌تواند جزو اولویت‌های دوم اکران نوروزی باشد. فارغ از فیلم قبلی فیلمساز یعنی «صحنه‌زنی» که امتیازاتی داشت، ترکیب بازیگران اصلی فیلم قابلیت اشاره و توجه دارد و حامد کمیلی، آزاده صمدی، مهران احمدی و غزل شاکری بنا به سابقه بازیگری، می‌توانند مخاطبان را با خود همراه کنند. البته جذب تماشاگران به سالن سینما با این نام‌ها و با ظرفیت خود فیلم افاقه نمی‌کند و شاید در ترکیب با موضوع فیلم یعنی بحث تعرض و آزار جنسی بتوان کنجکاوی‌هایی برای تماشا ایجاد کرد. به نظر می‌رسد «عطرآلود» به کارگردانی هادی مقدم‌دوست و تهیه‌کنندگی یوسف منصوری هم جای مناسبی در میان اولویت‌های دوم اکران فیلم‌های چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر داشته باشد. بیشترین دلیل توجه به فیلم، به حضور مصطفی زمانی بازیگر نقش اصلی فیلم برمی‌گردد و بعد هم می‌توان به بازی هدی زین‌العابدین اشاره کرد که در این چند سال اخیر رشد خوبی در بازیگری داشته است و برای جذب فیلم، روی حضور او هم حساب باز کرد. به جز این قصه یک استعداد عطرسازی که با چالشی در زندگی شخصی روبه‌رو می‌شود هم می‌تواند باعث کنجکاوی مخاطبان شود، هرچند اگر التهاب و ماجراجویی روایت بیشتر بود، و برخی بازیگران نقش‌های مکمل هم انتخاب‌های بهتری بودند، شاید عطرآلود می‌توانست جزو اولویت‌های اول برای اکران در زمان مناسب و حتی نوروز باشد. «بعد از رفتن» به کارگردانی رضا نجاتی و به تهیه‌کنندگی محمود بابایی از دیگر فیلم‌هایی است که به دلیل قصه و شکل روایت، جذابیت لازم برای قرارگرفتن در میان اولویت‌های اصلی اکران نوروز را ندارد و شاید اگر همه اطلاعات مهم درباره کاراکترها به آن دقایق پایانی موکول نمی‌شد و مخاطب بیشتر در طول فیلم در جریان داستان قرار می‌گرفت، می‌توانستیم با قاطعیت از شایستگی فیلم برای اکران نوروزی حرف بزنیم اما با همین وضع موجود هم حضور بازیگرانی چون صابر ابر، سارا بهرامی و پانته‌آ پناهی‌ها، کشش جذب مخاطب و دنبال‌کردن قصه از سوی او را دارد.

را ترک نخواهند کرد.

«شماره ۱۰» به کارگردانی حمید زرگرنژاد و تهیه‌کنندگی ابراهیم اصغری یکی دیگر از فیلم‌هایی با ظرفیت جذب مخاطب و فروش خوب است و می‌تواند یکی از گزینه‌ها و پیشنهادهای اکران نوروزی باشد. فیلم‌هایی با موضوع و فضای فرار از زندان به طور بالقوه، قابلیت جذب مخاطب دارند و پرکشش هستند، شماره۱۰ هم در این فضا و با تکیه بر خاطرات واقعی چند تن از اسرای ایرانی در عراق، روایت و موفق می‌شود تا پایان مخاطب را با خود همراه کند. حضور مجید صالحی که در نقش اسیر «شماره ۱۰» سیمرغ بلورین بهترین بازیگر نقش اول مرد جشنواره فیلم فجر را هم به دست آورد، یکی از شاخصه‌های فیلم است. حسام منظور، سیامک صفری، مهدی زمین‌پرداز و احمد کاوری هم دیگر بازیگران شناخته‌شده‌ای هستند که حضور جذابی در فیلم دارند و به سهم و اندازه نقش خود به کار جذب مخاطب می‌آیند. به جز اینها تعلیق، هیجان و ماجراجویی داستان هم به اندازه‌ای است که تماشاگر را پای فیلم بنشاند.

اولویت‌های دوم

«جنگل پرتقال»، چرا گریه نمی‌کنی؟، در آغوش درخت، روایت ناتمام سیما، سرهنگ ثریا، عطرآلود، گل‌های باوارده و بعد از رفتن از دیگر فیلم‌های چهل و یکمین جشنواره فیلم فجر هستند که می‌توانند جزو اولویت‌های بعدی اکران باشند، هرچند با توجه به نشانه‌ها و ظرفیت بیشتر این فیلم‌ها، کمی بعید است این گزینه‌ها شانسی جدی برای نمایش در نوروز داشته باشند و می‌توان با ارفاق به اکران آنها در نوبت‌های بعدی نمایش فیلم امیدوار بود.

جنگل پرتقال در نگاه اول چیز دندان‌گیری برای گیشه و اکران ندارد. تنها بازیگر شناخته‌شده فیلم برای مخاطب عام، سارا بهرامی است و کارگردان فیلم، آرمان خوانساریان هم که با جنگل پرتقال، اولین اثر بلند و سینمایی‌اش را تجربه می‌کند، نامی شناخته‌شده در سینما نیست و دست‌کم تا پیش از این فیلم نبود اما با دیدن اسم رسول صدرعاملی، تهیه‌کننده فیلم قوت قلبی برای تماشای جنگل پرتقال ایجاد می‌شود و در مواجهه با بازی‌های درخشان سارا بهرامی ـ که نامزد دریافت سیمرغ بهترین بازیگر نقش اول زن جشنواره فیلم فجر بود ـ و میرسعید مولویان - که نامزد بهترین بازیگر نقش اول مرد بود- و

پیشخوان

درخشش ۶ ایرانی در کره جنوبی

کتاب «تیک‌تاک» به نویسندگی و تصویرگری مهشید راغمی در میان منتخبان جشنواره بین‌المللی کتاب کودک «جزیره نامی» کره جنوبی قرار گرفت.

این مسابقه دو مرحله دارد؛ در مرحله اول به‌صورت آنلاین از تصویرگران ثبت‌نام و آثارشان در سایت مسابقه بارگذاری می‌شود. پس از داوری اولیه فهرستی از سوی هیات داوران متشکل از تصویرگران انتخاب شده تهیه و در مرحله دوم آثار تصویرگران منتخب برای داوری پایانی به این مسابقه ارسال می‌شود. کتاب تیک‌تاک به نویسندگی و تصویرگری مهشید راغمی هنوز از سوی کانون روانه بازار نشده و در حال انتشار است.

این جزیره به‌عنوان یکی از حامیان فرهنگ به‌صورت عام و کتاب‌های کودک به‌صورت خاص در سال ۲۰۱۳ برای اولین بار با عنوان مسابقه تصویرگری کتاب کودک نامبوک برگزار شد.

جوایز این مسابقه شامل جایز اول مبلغ ۱۰ هزار دلار آمریکا، دو جایزه جزیره طلایی ۵۰۰۰ دلار آمریکا، سه جایزه جزیره سبز ۲۰۰۰ دلار آمریکا و ۱۰ جایزه مخصوص است.

نما

جایزه «گلوبال اکونومیک» برای ایران

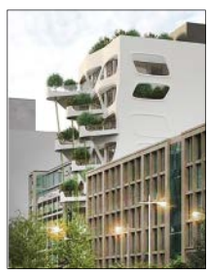

«جایزه نوآوری در معماری مسکونی» از سوی نشریه «گلوبال اکونومیک» برای «خانه‌ای در میان» در مهرشهر کرج و «خانه سپیدار» در منطقه سعادت‌آباد تهران به استودیو معماری کیوانی تعلق گرفت. سنت و مدرنیته در طراحی «خانه‌ای در میان» درهم آمیخته شده؛ یعنی بخشی از خانه کاملا امروزی و قسمت دیگری از آن یادآور اتمسفر خانه‌های قدیمی است که حس و حال بهتری داشتند و در ساخت‌شان به نیاز روانی آدم‌ها توجه بیشتری می‌شد. در خانه سپیدار هم نگاه ویژه‌ای به توسعه پایدار، معماری سبز و طبیعت شده است. استودیو معماری کیوانی، تاکنون جوایزی را در زمینه معماری به خود اختصاص داده که از آن میان می‌توان به جایزه «آدیزاین»، «ادکس» و جایزه معمار خاورمیانه اشاره کرد.

این استودیو همچنین به مرحله نهایی جایزه «دزین» که یکی از مهم‌ترین جایزه‌های جهان در زمینه معماری است، راه یافته؛ نیما کیوانی، داور جایزه بین‌المللی «لوپ دیزاین» بوده که از پیشروترین جوایز بین‌المللی در زمینه معماری و طراحی داخلی است.

یاد

سالروز درگذشت خالق بزرگ‌ترین گنجینه لغت‌شناسی

۷ اسفند، سالروز درگذشت یکی از درخشان‌ترین چهره‌های فرهنگ و ادب فارسی معاصر و خالق بزرگ‌ترین گنجینه لغت‌شناسی فارسی است. اعتبار علامه علی‌اکبر دهخدا از چند جنبه و جهت است: هم به عنوان محققی جلیل‌القدر که آثار سترگی چون لغتنامه و امثال و حکم را از خود به یادگار گذاشته مشهور و معروف است. هم به عنوان روزنامه‌نگاری شجاع و جسور که چرند پرندها و سرمقاله‌های سیاسی‌اش در صور اسرافیل در سال‌های انقلاب مشروطه، شور و غوغا در میان مظلوم و فقیر و روشنفکر و میهن‌پرست ایجاد کرد؛ و هم به عنوان مبارزی ضداستبداد و دیکتاتوری، نامی گران‌سنگ بر سرزبان‌ها دارد.